

Hrvatska i EU

Autor Administrator

U Uniju ulazimo 2010. ili 2011. godine

Jurica Körbler, Vjesnik

Ovu godinu Hrvatska završava na vanjskopolitičkom planu zaista izrazito uspješno. Članica NATO-a postat će u travnju iduće godine, a krajem godine završit će i pregovore s Europskom unijom. Dva najveća strateška cilja hrvatske države bit će time zaokružena. Slobodno se može reći da ćemo time ostvariti i sve ciljeve koje smo imali i u Domovinskom ratu, jer nam je bio cilj doći do civilizirane i uljuđene europske države. Koja će biti sve to Hrvatska nije mogla biti u sklopu jugoslavenske federacije.

Veliki ljubitelj nogometa Olli Rehn, Finac koji bolje poznaje jugoistok Europe od većine europskih političara koji su prošlih burnih godina prodefilirali ovim prostorima, u srijedu je u Bruxellesu poručio: »Lopta je na hrvatskoj strani«! Govorio je to i prije, ali ovog puta okolnosti su ipak bile drukčije. Nakon tri godine pregovaranja, Hrvatska je dobila datum kad sve može biti gotovo. Pregovori trebaju završiti do kraja 2009. godine, a to znači da bi Hrvatska mogla ući u Uniju već 2010. ili najkasnije 2011. godine.

Samo predstavljanje godišnjeg izvješća o napretku zemalja kandidata ovog je puta za Hrvatsku također bilo sasvim drukčije. Dok smo prije njih godina pomno istavali pitijisku bruxellesku administraciju i poruke jesmo li »zadovoljili ili ne«, ovog puta je Rehn jasno stavio na znanje da je Hrvatska daleko ispred svih zemalja u regiji, nadomak Europske unije. Nikakve usporedbe, a kamoli asocijacije da bi »cijeli Balkan ipak trebao u paketu ući u Uniju«, potpuno su nerealne nakon ovog izvješća, koje Hrvatskoj otvara vrata Unije, a druge zemlje regije tek upozorava na opsežne reforme koje moraju obaviti. Ili možda jednostavnije, na put Hrvatske koji je prošao.

Dobili smo datum, dobili smo »radnu grupu« koja će pripremiti naš ulazak u Uniju i dobili smo put kako ćemo s Unijom dogovoriti financijska sredstva iz fondova kad postanemo članicom. Ostaju naše obveze, ali to neće prestati ni nakon formalnog završetka pregovora. Sve o čemu govori Europska komisija stup je članstva u Uniji i svaka zemlja treba na tome raditi. Prije svega se to odnosi na funkcioniranje pravosuđa, borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, funkcioniranja javne uprave... Uostalom, sve reforme koje vode prema pravnoj državi u punom smislu riječi Hrvatska je poduzela prije

svoga u interesu svojih građana, a ne samo Europske unije.

Vremena za završetak posla ima i nervoza nije potrebna. Stalni i uporni koènièari, Slovenci, dobili su u Bruxellesu u srijedu nekoliko opomena. Prije svega, Rehn im je jasno kazao da je granica bilateralni problem i to je ponovio tri puta. Hrvatska i Slovenija to trebaju riješavati međusobno, a ne dizati na europsku razinu. Još manje taj problem smije opterećivati pregovore. Valjda æe sad i Ljubljani biti jasno, iako joj je veæ davno sve jasno, ali uporno, bez obzira tko je na vlasti, želi kvariti odnose s Hrvatskom.

Slovenci su vrlo jasno èuli i o vinjetama da nisu u europskom duhu i da Unija neæe dopustiti da ostanu u formi kao što su sada. Ali, pustimo Slovence, oni sigurno neæe moæi protiv svih, ali je po tko zna koji put ružno da to èine. Bilo je i ovog puta, a bit æe toga vjerojatno još, pritisaka oko Hrvatske, drugih scenarija, nastojanja da Hrvatska ipak ne dobije konkretni datum. Međutim, Europska komisija i njezin prvi èovjek Jose Manuel Barroso ispoštovali su do kraja i obeæanja i dogovor. Kao što je, uostalom, svoje obveze ispoštovala i Hrvatska.

Kad je rijeè o Lisabonskom ugovoru, on sigurno, èak i više, treba Europi, nego hrvatskom ulasku u Uniju. Uvijek bi se našao neki naèin da se tumaèe i dosadašnji ugovori i sporazumi i pronaðe »rupa« da europske države budu zajedno i da tako djeluju. Da nije bilo Europske unije i europskog jedinstva, priznao je maðarski premijer, u toj zemlji došlo bi do bankrota! Mnogi veæ zavidno gledaju prema Uniji, poput Islanda.

Sad teku dva paralelna procesa: radi završetka pregovora s Hrvatskom i onaj koji se tièe Lisabonskog ugovora. Sve æe biti jasnije na posljednjem summitu ove godine, u prosincu u Bruxellesu, kad se oèekuje da æe Irska kazati što dalje, hoæe li biti novi referendum i kako æe se otvoriti put za ratifikaciju. Teško je predviðati, ali postoje izgledi da ti procesi budu istodobno završeni, pa da Lisabonski ugovor bude usvojen baš u vrijeme kad æe i Hrvatska biti spremna za punopravno èlanstvo u Europskoj uniji.

Iduæe godine Hrvasku èeka još mnogo posla. Od 1. sijeènja Unijom predsjedava Èeška, u kojoj su zategnuti unutarnji politièki odnosi i prije svega treba iduæih dana vidjeti kako æe sadašnji premijer Mirek Topolánek iz svega toga isplivati. Međutim, tko god bio u Èeškoj na vlasti, Topolánek ili Jiri Paraoubek, bit æe sklon Hrvatskoj i od Èeške možemo oèekivati veliku podršku. Kakvu smo uostalom dobili i od Francuske.

Komisija je konstatirala napredak Hrvatske na svim područjima, nekim više, nekim manje. Za prošle izbore je rečeno da su bili slobodni i poštenji. Istaknuto je da je u koaliciju s desnim centrom koji predvodi HDZ ušao i SDSS. Kad je riječ o javnoj upravi, nabrajaju se potezi koje je Vlada povukla, od HITROREZA nadalje, ali i potreba za daljnjim reformama. Kad je riječ o pravosuđu i borbi protiv korupcije, prevladava stajalište da se uspostavlja dobar okvir i da samo treba pokazati rezultate. Tu je i najviše posla. Izvješće je vrlo opširno, detaljno, navode se mnogi konkretni primjeri i činjenica je da se Europljanima nešto ne može sakriti ni uljepšati. Hrvatska je dobila pohvale za mnogo toga učinjenog, primjerice suradnju sa susjedima, uključivanje u regionalne asocijacije, ali je i točno naznačeno što se još od Hrvatske očekuje.

Učinjeno je zaista mnogo posla, reforme su osjetili svi hrvatski građani, neki više, neki manje, a sad je vrijeme za osjetiti učinke. Ulaskom u vojni savez i Europsku uniju neće odmah poteći med i mlijeko, ali ćemo imati uvjete za mnogo kvalitetniji život. Unatoč krizi koja je pritisnula Uniju, sigurnost je to da ste član velikog, moćnog kluba. Tako je i s NATO savezom, koji nam jamči sigurnost. Sve ostalo je, naravno, na nama samima. Ni NATO niti EU neće vući zemlju naprijed, ako uvjete za to ne uspostavimo sami. Lopta je i tu, kaže Rehn, na hrvatskoj strani.

Posjet švedskoj

Hrvatski premijer Ivo Sanader odlazi u drugoj polovici studenoga u Stockholm u službeni posjet, odmah nakon posjeta Nizozemskoj, a tamo će razgovarati o finišu pregovora za vrijeme švedskog predsjedanja.

Dva najveća strateška cilja

Ovu godinu Hrvatska završava na vanjskopolitičkom planu zaista izrazito uspješno. Članica NATO-a postat će u travnju iduće godine, a krajem godine završit će i pregovore s Europskom unijom. Dva najveća strateška cilja hrvatske države bit će time zaokružena. Slobodno se može reći da ćemo time ostvariti i sve ciljeve koje smo imali i u Domovinskom ratu, jer nam je bio cilj doći do civilizirane i uljudene europske države. Koja će biti sve što Hrvatska nije mogla biti u sklopu jugoslavenske federacije.